

Erdőjáró

A DALERD ZRT. TÁJÉKOZTATÁSI KÖZPONTJÁNAK LAPJA

XV. évfolyam 3. szám, 2016. december

A Tobozmanó pályázat eredményhirdetése

KÖSZÖNJÜK A LELKESEDÉST!

Az erdők hete alkalmából ismét meghirdettük a „Tovább táncol a tobozmanó” című alkotópályázatunkat. Az immár tizenhat esztendeje népszerű pályázatunkban arra kértük Békés- és Csongrád megye általános iskolásait, hogy természetes anyagok felhasználásával különféle dísz tárgyakat, játékokat, figurákat készítsenek. Úgy éreztük, hogy az iskolai, a különféle alkotókori és erdei iskolai foglalkozások mellett még mindig sok gyermek nem ismeri eléggé ezt az anyagkultúrát.

A beérkezett pályaművek azt mutatják, a fantáziadús alkotókedv nem halt még ki a gyermekekből, „csak” egy hozzáértő, vállalkozó kedvű, pedagógus

vagy szülő, ill. alkalom kell annak felszínre hozásához. Kell valaki, aki megtanítja a fiatalokat arra, hogy az erdők, mezők, szántóföldek millió színű és formájú adományaiból a saját fantáziájuk segítségével hogyan tudnak figurákat, manókat, mesés alakokat „varázsolni”. Kell valaki, aki átadja a „műanyag-kor” gyermekeinek az alkotás örömét! A felhasznált magvakban ott rejlik az új élet lehetősége, a száraz növényi részek nem is oly régen még éltek, éreztek. Milyen felemelő ezeket az anyagokat magunk és mások örömeire új, más formában, kicsit „átlényegíteni”, ismét életre kelteni!

FOLYTATÁS A 4. OLDALON ➔

Újra „Muzsikál az erdő” a Körösök völgyében

Csodálatos őszi nap-sütés, színvonalas erdei koncertek, izgalmas szakvezetéses séták, gyermekfoglalkozások, nagy létszámú érdeklődő közönség jellemezte a 2016. szeptember 30. és október 2-a között megtartott „Muzsikál az erdő” a Körösök völgyében rendezvényt. A pénteki és a szombati programok Gyula – Városerdőn zajlottak, a vasárnapi (október 2.) rendezvényt nap határon túlra, a Nagyváradi közelében található Püspökfürdőre látogatott.

A rendezvény Gyula város és a Délalföldi Erdészeti Zrt., valamint a ROMSILVA támogatásával jött létre a regionális Erdők Hete nyitó rendezvényeként. A 13 éve a Mátrában szerveződő „Muzsikál az erdő” rendezvények immár négy éve juttatják el a fenntarthatóság értékrendjét az erdő, a zene, a művészetek közös erejével az ország különböző régióiba, tavaly ősszel sikeresen bemutatkozva a Körösök partján.

A „Muzsikál az erdő” látogatói a hagyományos szervezési elveknek megfelelő programokon vettek részt. A három napos rendezvény a családok valamennyi tagja számára tartogatott színvonalas, testi-lelki feltöltődést biztosító programokat. Az erdei koncertek színes palettáját vonultatta fel. Lajkó Félix hegedűjátéka sokakat ámulatba ejtett, a művész a „Muzsikál az erdő” rendezvények rendszeres fellépője, elkötelezettje a természetben zenélésnek a Fekete-Körös parti ártéri erdőben igazán otthon érezte magát.

FOLYTATÁS A 2. OLDALON ➔

A DALERD Zrt.

kellemes Karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kíván minden kedves olvasójának!

Újra „Muzsikál az erdő” a Körösök völgyében

AHOL AZ ERDŐ ÉS A ZENE ÖSSZEFONÓDIK

A közönség lélekben megtisztult, meditált az improvizatív, sajátosan Lajkó Félixre jellemző hegedűmuzsika hallgatása közben.

A Mísztrál Együttes a Nagyvárad közelében található, rendkívüli természeti értéket rejtő „Csodabogyós erdőben” varázsolta el a jelenlévőket. Erdei koncerteken lépett fel a kristálytisza énekhangú kecskeméti megyei Prima Díjas Aurin leánykar, az „erdő tündéreit” megidézve. A „csodabogyós erdőben” meglepetésben részesültünk, hiszen a helyi román óvoda óvodásai két erdőt szerető óvónővel megidéztek a „zenélő erdei manókat”. Az erdei környezetben rendkívül jól érvényesülő fűvősenét az In Medias Brass Junior Prima Díjas rézfűvős Quintett képviselte. Benedekfi István zongoraművész és Tokai Ágnes énekművésszel közös koncertet adott. A Biri-ér partján a Dobszarda Együttes tagjai a fák mögé bújva zenéltek, a közönséget meglepve, megidézve az erdő ősi hangulatát, amikor még az ember természeti lényként élt, koncertjük sugározta a természet iránti tiszteletet. Nem maradt el a népzene, népművészet bemutatása sem. Az Ókörös trió népzenevel, táncával várta a rendezvényre érkezőket. Az Erkel Ferenc Művészeti Iskola lelkes tanára, Horváth Péter tanítványaival néptáncbemutatót tartott.

A „Muzsikál az erdő” hagyományos programeleme

az ismeretterjesztő előadás, hiszen minél szélesebb rétegekhez igyekszik eljuttatni az ismeretterjesztő gondolatokat. Rendezvényünkön előadást tartott Dr. Csóka György, az Erdészeti Tudományos Intézet osztályvezetője, az erdészeti tudományos élet neves képviselője „Csodálatos tölgyek, csodálatos rovarok” címmel, amikor is megtudtuk, hogy egy tölgyfához 700 faj kötődik.

Bemutatkozott a Városerdőn működő Erdei Iskola, a gyermekeket természetes anyagokat felhasználó kézműves foglalkozásokkal várták. A Bábika Játsszóház kicsiket és nagyokat egyaránt bevezette a kézműveskedés fortélyaiiba, a játék örömeibe. A sportolni vágyók erdei kerékpártúrán vettek részt, szakvezetési erdei sétán, valamint lovas fogatokkal kocsikáztak ki a Mályvádi erdőbe. A kedvező időjárásnak köszönhetően Márki-Zay Lajos csillagász útmutatása mellett megcsodáltuk a csillagos égboltot a Körös partján.

A regionális Erdők Hete ünnepélyes megnyitója az Erdei Kápolnánál a tavaly felavatásra került Összetartás című emléklapoknál zajlott, mely Józsa Judit kerámiaszobrász, a Magyar Kultúra Lovagja alkotása. Köszöntötte a jelenlévőket Puskás Lajos, az Országos Erdészeti Egyesület Erdészeti Erdei Iskola szakosztály elnöke, a Délalföldi Erdészeti Zrt. oktatási igazgatója, dr. Görgényi Ernő, Gyula város polgármestere, Szabó

Lajos, a Muzsikál az Erdő Alapítvány elnöke. Szemelvényeket adott elő Vasvári Csaba színművész a „Muzsikál az erdő” 2016-os Irodalmi Pályázatának legjobb alkotásaiból. A „Muzsikál az erdő” fotópályázatának helyezett képeiből, a „Muzsikál az erdő” gyermekrajzpályázatának legjobb pályaműveiből és a Székely Aladár Fotóklub válogatásából kiállítás nyílt a rendezvényen.

A nap zárásaként a résztvevőknek alkalma nyílt táborítúzz mellett kötetlen beszélgetésre, együttgondolkodásra, közös éneklésre, baráti koccintásra.

Az első nagyváradai térségben történt „Muzsikál az erdő” rendezvény szervezése kiemelkedően jól sikerült, jelentős volt az érdeklődés, nemcsak a magyar ajkú lakosság körében.

Köszönjük minden résztvevőnek, hogy megtisztelte a „Muzsikál az erdő” a Körösök völgyében rendezvényt, s benne az első partiumi rendezvényünket! Hálásak vagyunk mindenkinek, aki a szervezésben részt vett, s támogatta az esemény létrejöttét. Bizunk benn, hogy lesz folytatása a határokon átnyúló programoknak, s újra élhetjük a „Muzsikál az erdő” csodáját anyaországi és határon túli magyarok, románok együtt!

Várunk minden erdőjáró, művészetkedvelő látogatót a „Muzsikál az erdő” rendezvényeire.

Hiszen tudják: „Muzsikál az erdő – ahol az erdő és a zene összefonódik. Jókedv, erdei értékek, művészetek, barátság, testi-lelki feltöltődés”!

SZABÓ LAJOS, MATÚZ VIKTÓRIA – MUZSIKÁL AZ ERDŐ ALAPÍTVÁNY

„Élő fa-városok”

KONFERENCIA

Az OEE Békés megyei csoportja, Gyula Város Polgármesteri Hivatala és a DALERD Zrt. az Erdők Hete 2016. záró rendezvényeként a „városi erdészet” aktuális kérdéseit feszegető konferenciát tartott október 7-én a városháza patinás dísztermében. A program a 150 éves Országos Erdészeti Egyesületről szóló megemlékezéssel kezdődött. Majd fakataszterekkel, favizsgálatokkal, faápolás különleges eseteivel, kezelési tervekkel foglalkoztak az ország különböző helyeiről érkezett előadók. Gyula város főkertésze zárta az előadók sorát, aki az Európai Virágos Városok versenyén 2014-ben arany fokozattal kitüntetett város eredményeit és terveit ismertette. Befejezésül a városháza előtti téren terepi bemutatóra került sor, amibe már a járókelők is bekapcsolódtak.

PUSKÁS LAJOS

Továbbképzés és szakosztályülés

EZ A KÉT NAP TANULSÁGOS ÉS ÉRDEKES VOLT

Az Országos Erdészeti Egyesület Erdészeti Erdei Iskola szakosztályának szokásos éves záró szakosztályülésével összekötött továbbképzése az idei évben a Dalerd Zrt. Erdészeti Erdei Iskolájában került megrendezésre Gyula-Városerdőn november 10-11-én.

Az első nap délutánján került sor a továbbképzési részre, ahol három – egyenként nagyjából egy órás időtartamú – előadást hallgattunk meg az alábbi témákban:

Dr. Goda Péter építőmérnök (Alföld-PLANUM Kultúrtermékek Kft. Békéscsaba) „Körösök vidéke – a víz építette kistáj” címmel kimerítő és részletes tájékoztatást kaptunk az édesvizek szerepéről a tájhasználatban, betekintést kaptunk a vízrajzi szolgálat részletes és pontos térképeibe, majd egy kis történelmi visszatekintést követően megismerhettük a villámárvíz, a vízlépcső és a tűsgát fogalmát, jelentőségét és felépítését.

Dr. Kurcz Ádám a budapesti Magyar Nyelvstratégiai Intézet nyelvésze „Nyelvmélekek a tájnevekben” című előadásában aktivizálta a közönséget és erdővel, fajokkal kapcsolatos helységneveket kerestünk, valamint szógyökök és származékok eredetére derült fény. Kiderült az is, hogy a régi nyelvmélekekben a kék erdő valójában zöldet jelent.

Dr. Csóka György a NAIK-ERTI munkatársa a tőle megszokott színvonalon és stí-

lusban „Csodálatos tölgyek, csodálatos rovarok” címmel tartott nagyobb részt erdővédelmi előadást. Az előadásban Bakonyerdős forrást is felhasznált, a Devescseri Erdészet Gulyaállási tölgyein mutatta be egyes károsítók hatását. Megtudtuk, hogy a magyarországi herbivor rovarok majdnem fele tölgy specialista, illetve néhány példát is láthattunk arra, hogyan védekeznek a tölgyek az illegális behatolókkal szemben. Felsorolás és bemutatás szinten megismerkedtünk az országunkban élő tölgyfajok károsítóival – a teljesség igénye nélkül. (Pl. japán selyemlepke, tölgy bűcsújáró lepke, gyapjaspilyle, tölgy csipkésposloska, araszoló, sodrómolyok, zsákhordómolyok, levélaknázók, pajzstetvek, gubacsdarazsak.)

A továbbképzési rész után Lomniczi Gergely az OEE főtájkára értékelte az Erdővárás programot, az Erdők Hete programsorozat idei programjait, illetve szó esett a szakosztály által elnyert pályázati összeg felhasználásáról, melynek keretein belül egységes arculatot terveztek az erdészeti erdei iskoláknak és egy – még nem a végleges formájában látható – közös honlapot is létrehoztunk az év során. Ennek hiányosságairól, pozitív és negatív részeiről, illetve az egységes arculathoz tartozó közös kiadványokról szintén szót ejtett.

A közös vacsora előtt Adorján Rita és Scheitler Adrienn, a Mecsekerdő Zrt. munkatársai egy rövid képes-zenei összeállítással kedveskedtek nekünk

a tavalyi szakosztály-záró ülés és továbbképzés képeiből, mely 2015-ben náluk került megrendezésre.

Vacsora után 6 csoportra osztottak bennünket és egy 30 kérdéses vetélkedőn vettünk részt, melynek eredménye a másnapi feladataink sorrendjét határozta meg.

Terepi programok:

Pénteken reggel a 6 csoport egy-egy térképpel elindult az erdei iskolát körülvevő erdő-részbe, hogy megkeresse a térképén megjelölt pontokat és összegyűjtse az ott található élőlények neveit, melyek között végül meg kellett találni a kapcsolatot.

A feladat megoldása után egy-egy új, immáron gyakorlati szakmai feladatot kaptak a csoportok. Két csoportnak foltos elegyítéssel kellett tölgy és kőris csemetéket ültetni pótlásként egy-egy lékbe, egy csoportnak ápolási feladatai voltak, egy csoport mintaterület kijelöléséért volt felelős, egy csapat sarangot rakott és azt, illetve a közelben lévő rönköt felvételezte, a hatodik csapat pedig rőzsét kötegelt, majd befűtötte a kemencét, s bedagasztotta és megsütötte benne a langallót.

A program zárásaként közösen végig jártuk a csoportok területét és meghallgattuk a feladatkiírásokat, illetve a megoldás menetét és annak indoklását.

A péntek délelőtti szakmai programot és feladatokat a Dalerd Zrt. munkatársai, Vid Katalin erdei iskolai programvezető és Puskás Lajos, a Tá-

jekoztatási Központ oktatási igazgatója állította össze és vezette. A szakmai foglalkozások célja a végzős általános iskolás és középiskolás korosztály foglalkoztatási lehetőségeinek bemutatása volt, véleményem szerint példaértékűen. A látott és kipróbált módszerek és ismeretek jól használhatók a korosztály környezeti nevelésében, erdei iskolai oktatásában.

Ebéd után a hazautazás következett, de opcionálisan maradhattunk még egy napot, mely lehetőséggel éltünk is és egyáltalán nem bántuk meg. Péntek délután a Nagy Bambuszkertet (<http://www.visitgyula.com/latnivalok-adatlap/nagy-bambuszkert>) és a gyulavári kastély (<http://www.visitgyula.com/latnivalok-adatlap/gyulavari-kastely>) interaktív természetismereti kiállítását tekinthettük meg, majd egy rövid sétát tettünk a belvárosban.

Szombat délelőtt az eső ellenére egy kis városnéző programot szerveztek nekünk vendéglátóink, melynek keretében megnéztük a Szent Miklós Katedrális, benne az ikonosztázzal (<http://www.visitgyula.com/latnivalok-adatlap/szentmiklos-katedralis>), az Almásy-kastély Látogatóközpont (<http://www.gyulaikastely.hu/>) és a Százéves Cukrászdát (<http://www.visitgyula.com/gasztronomia-adatlap/szazeves-cukraszda>).

Nagyon köszönjük a lehetőséget és a szervezést, a két nap tanulságos és érdekes volt, jól éreztük magunkat.

HORVÁTH ESZTER,
CSISZÁR ADRIENN –
BAKONYERDŐ ZRT.

A Tobozmanó pályázat

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL ➔

A pályázóktól kaptunk mesterien megmunkált és kevésbé kidolgozott alkotásokat is. Az elkészült teremtmények között vannak hagyományosak, furcsák, érdekesek, groteszek is, egy biztos: mindegyikükben ott rejtőzik az alkotás öröme, s ettől mindegyikük nagyon szép! EZÚTON IS SZERETNÉNK MEGKÖSZÖNNI MINDEN PÁLYÁZÓNAK, S AZ ŐKET FELKÉSZÍTŐ FELNŐTTEKNEK A MUNKÁT, A TÖRÖDÉST, S A LELKESEDÉST! Szívünk szerint minden beküldőnek díjat adtunk volna, de ez sajnos még nálunk is lehetetlen. Az egyéni verseny helyzetétjeit könyvjutalomban, a csoportos alkotások beküldőit az ajándékkal adott fali naptárak mellett egy-egy ingyenes erdei iskolai programmal, valamint 20% szállás-kezdvezménnyel leptük meg.

Az alkotásokat értékelő zsűri a fantáziát, az anyagfelhasználást, az elkészítés technikáját és az eredetiséget figyelembe véve a Békés megyéből érkezett alkotások között az alábbi sortrendet állította fel:

1-2. osztályosok korosztályában egyéni díjat nem adott a zsűri.

Csoportos díjat kapott a Mezőkovácsházi Csanád Vezér Általános Iskola és Alapfokú Művészoktatási Intézmény 2. a osztálya az „Angry Birds” c. alkotásért. Felk.: Németh Gyuláné és Kovalcsik Nikolett.

3-4. osztályosok:

Egyéni díjazásban részesült

Schmidt Regina és Gulyás Sára „Manólak” c. pályaműve. Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola, Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium. Felk.: Szabó Nóra

Csoportos különdíjat kapott a békési Reményhír Szakközépiskola, Általános Iskola

és Óvoda 3. bosztályosainak „Mazsola és Tádé” c. munkája. Felk.: Pankotainé Vas Éva és Zuborné Kalotai Andrea. A gyulai Implom József Általános Iskola 3. d osztályának közössége a „Bagolyvár” c. pályaműért. Felk.: Kiss Miklósné és Debreczeni-Rácz Brigitta. Az Okányi Általános Iskola 3. osztályának „Manófalva és lakói” c. alkotása. Felk.: Patakiné Zsurszák Ildikó és Székely Attiláné

5-6. osztályosok:

Egyéni jutalomban részesült Kovács Viktor „Motorozó Mókus” c. alkotása. Mezőkovácsháza, Csanád Vezér Általános Iskola és Alapfokú Művészoktatási Intézmény, 6. a osztály. Felk.: Pelyva-Nagy Zsuzsanna. Tyukodi Levente „A zene örök” c. pályaműve, Gyula, Magvető Református Általános Iskola és Óvoda 5. b osztály. Felk.: Fodor Judit. Morár Felícia „Őszi betakarítás” c. munkája, Okányi Általános Iskola, 6. oszt. Felk.: Hegyesi Andrásné

A korcsoportban csoportos díj nem született.

7-8. osztályosok korcsoportja:

Egyéni díjat nyert Petrusán Dóra „Utcai pillanatkép” c. alkotása. Gyula, Magvető Református Általános Iskola és Óvoda 8.a osztály. Felk.: Fodor Judit

Csoportos díjat nem adott a zsűri.

A Csongrád megyei 1-2. osztályos pályázók közül egyéni jutalomban részesült Böszörményi Aliz „Rituális tánc” című alkotása. Szentes, Szivárvány Művészeti Iskola, 6 éves. Felk.: Cseh Lajos. Szírom Petra „A fa tetején ülve” című pályaműve. Szentes, Szivárvány Művészeti Iskola, 8 éves. Felk.: Kalácska Beáta

Csoportos különdíjat a Mindszenti Általános Iskola Dózsa-Telepi Tagintézmény 1.

c osztályának „Bagolytanoda” című munkája kapott. Felk.: Szecskó Dóra.

3-4. osztályosok

Egyéni díjazottjai Vajda Liliána „A kapuban” c. pályaműve. Szentes, Szivárvány Művészeti Iskola, 10 éves. Felk.: Kalácska Beáta. Baranyi Barna Álmos „Fészeklakók” című alkotása. Szentes, Szivárvány Művészeti Iskola, 9 éves. Felk.: Kalácska Beáta. Domokos Eszter „Bodza-szarvas” c. műve. Ásotthalom, Kiss Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, 3. osztály. Felk.: Naszredi Edit

Csoportos különdíjat kapott a hódmezővásárhelyi Szent József Kertvárosi Katolikus Általános Iskola 4. a osztálya. Felk.: Vajda Katalin és Janovicsné Földházi Anett. A szentesi Szivárvány Művészeti Iskola közönsége beküldött műveikért. Felk.: Cseh Lajos, Kalácska Beáta, Olasz Attila és Posta Piroksa

5-6. osztályosok

Egyéni díjazottjai Póka Richárd, Póka Klaudia és Tóth Mónika „Ludas Matyi” c. alkotása lett. Magyarcsanádi Református Általános Iskola, 5-6. osztályos tanulók. Felk.: Mészáros Lászlóné.

Csoportos díjat nem adott a zsűri.

7-8. osztályosok

Egyéni díjazottja

Kis Krisztina és Dömsödi Anna „Őszi Ilepke” c. alkotása, Szentes, Szivárvány Művészeti Iskola, 7. osztály. Felk.: Posta Piroksa. Molnár Dorottya „Mókus” c. műve. Szentes, Szivárvány Művészeti Iskola, 7. osztály. Felk.: Olasz Attila. Szilvási Boglárka és Nagy Nikolett „Betlehem” c. alkotása lett. Magyarcsanádi Református Általános Iskola, 7. osztályos tanulók. Felk.: Mészáros Lászlóné

Csoportos díj nem született.

Elődök tisztelete

Az Országos Erdészeti Egyesület alapításának 150. évfordulója alkalmából, erdész elődeink és az Egyesület elhunyt tisztségviselői emlékének ápolása céljából november 18-án a Békés megyei erdészek közössége tisztelgő körutat tartott. Elsőként gr. Tisza Lajosra emlékeztek a geszti családi sírboltnál. A Szeged újjáépítőjeként közismert kiemelkedő államférfi 23 éven át, haláláig volt elnök az Országos Erdészeti Egyesületnek. Elnökségi idejére esnek olyan szakmai mérföldkövek, amelyek máig meghatározzák az erdők ügyét Magyarországon, mint az első polgári erdőtörvény, a vadászat korszerű szabályozása, az erdészeti szakképzés megteremtése vagy az Egyesület felvirágzása.

A körút során erdei emlékhelyeik felkeresésével, megkoszorúzásával emlékeztek meg a résztvevők Müller Géza fokközi, id. Kovács Péter bélmegyeri, Dr. Papp László szanazugi és Sajti Gábor pósteleki erdész elődeikről. A rendezvénynek a napsütéses, késő őszi idő, az éppen lehullott őszi avartakaró és a baráti, szakmai közösség együttléte teremtette meg a méltó kereteit.

PUSKÁS LAJOS

ERDŐJÁRÓ – A Dalerd Zrt. Tájékoztatói Központjának információs lapja. A Gyulai Hírlap melléklete. Kiadja a Dalerd Zrt., Szeged, Zsótér u. 4/B. Felelős szerkesztő: Puskás Lajos. Szerkesztő: Vid Katalin. A szerkesztőség címe: Dalerd Zrt., 5700 Gyula, Kárpát u. 4. Telefon: 06-66/468-907. Fax: 06-66/465-655. E-mail: erdeiiskola@dalerd.hu. Nyomdai előkészítés: Gyulai Hírlap Nonprofit Kft., 5700 Gyula, Városház utca 20. Felelős vezető: Mocsár-Pörjés József. Nyomtatás: Dürer Nyomda Kft., 5700 Gyula, Jókai utca 5-7. Felelős vezető: Fekete Viktor.